Vuoden 2020 valtion talousarvioehdotuksen työllisyyden edistämisen määrärahat, toimenpiteet ja niiden vaikutusten arviointi

Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokka
Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaosto
Neuvotteleva virkamies Anu Jänkälä
Erityisasiantuntija Ville Heinonen
16.10.2019

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TE-palveluiden asiakkaat (tilanne elokuun lopussa)

	8/2019	Muutos tilanteesta 8/2018
Työttömät työnhakijat	232 621	-4,4 %
Alle 25 -vuotiaat työttömät	29 632	-5,9 %
Pitkäaikaistyöttömät	63 401	-13,6 %
Lomautetut	7 306	7,9 %
Avoimet työpaikat	59 550	17,9 %
Palveluissa yhteensä	112 204	-5,3 %
Aktivointiaste	32,5 %	-0,2 %-yks.

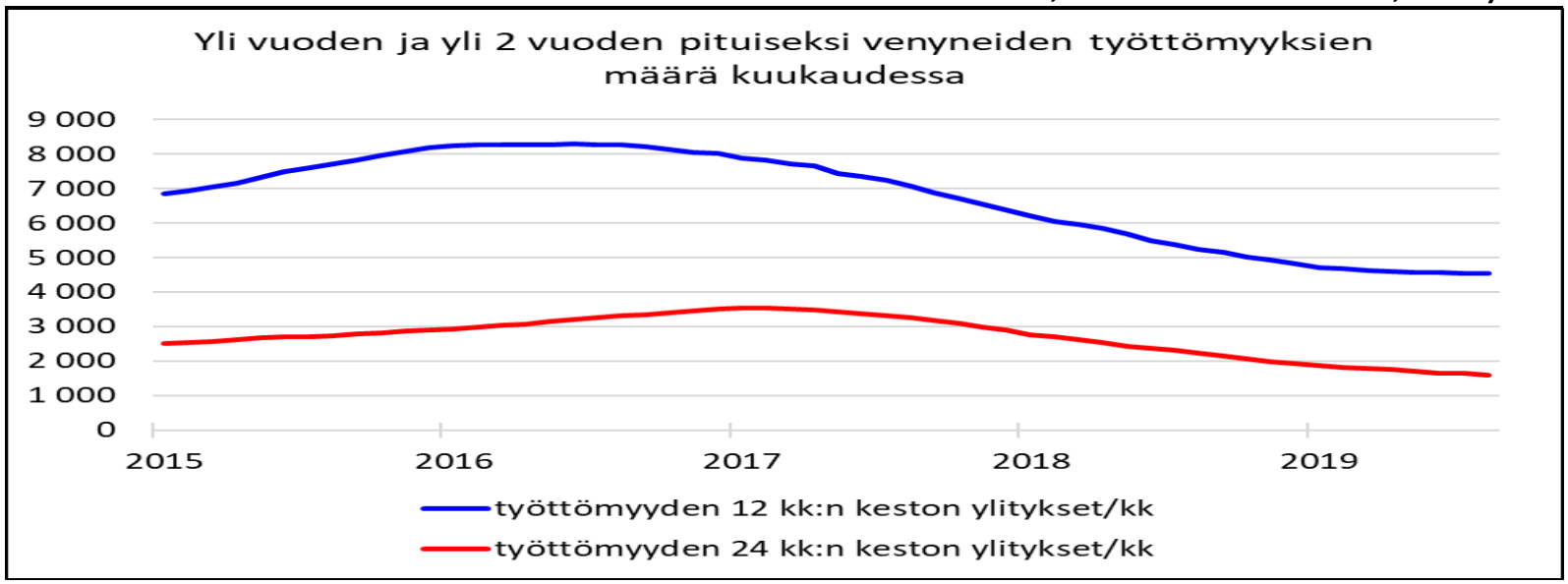

Työ- ja elinkeinoministeriön vuoden 2020 talousarvioesitys

2 863 M€

M€

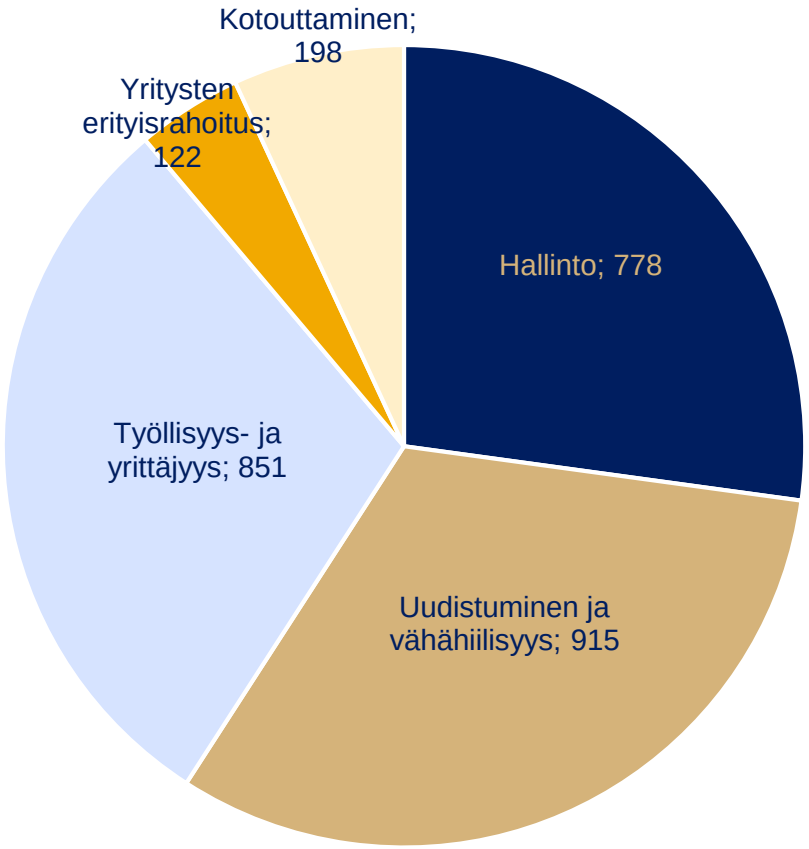

Uuden hallitusohjelman mukaiset pysyvät lisäykset vuodelle 2020

Määrärahat yhteensä 64 M€

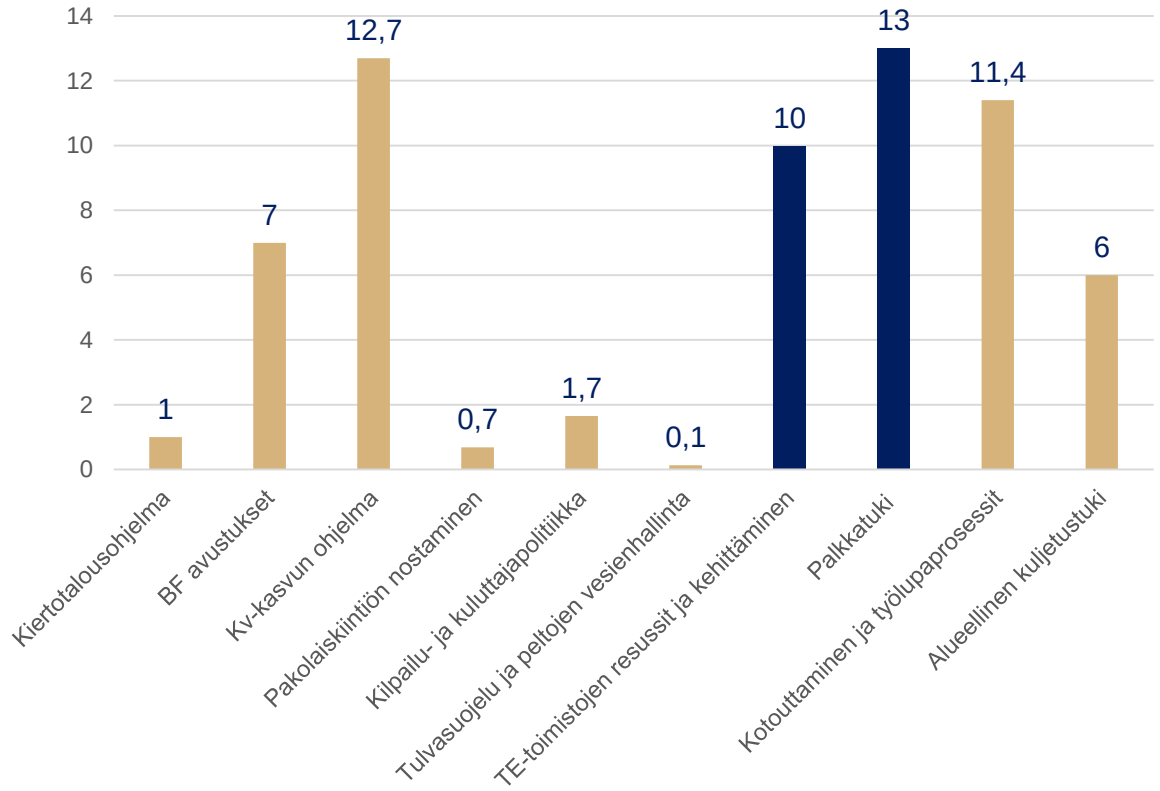

Valtuudet yhteensä 68,5 M€

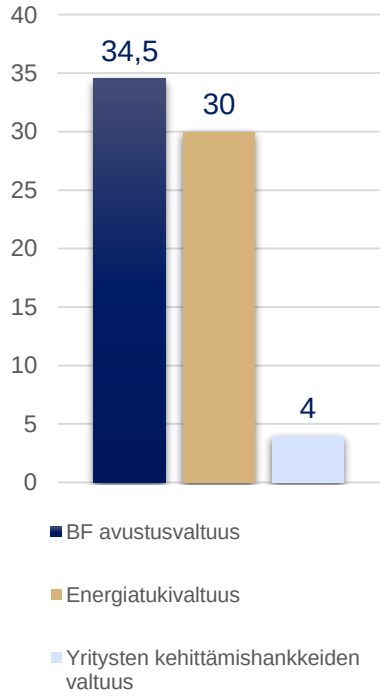

Uuden hallitusohjelman mukaiset kertaluonteiset lisäykset vuodelle 2020

Yhteensä 151 M€

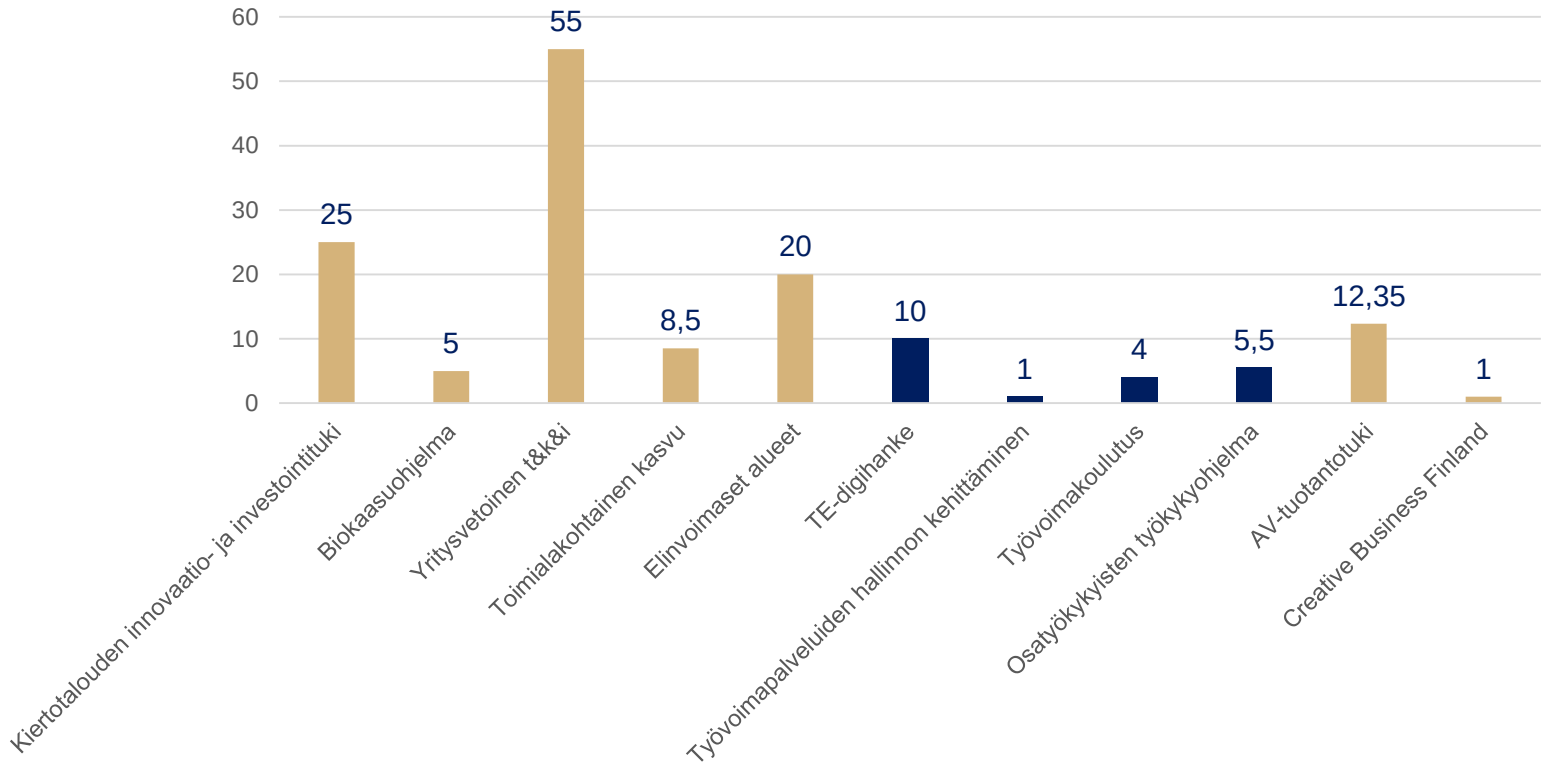

Lisäpanostukset työllisyyden edistämiseen

- Palkkatukikokonaisuuteen lisäystä 65 M€, josta 13 M€ vuodelle 2020
  - Palkkatuki 10 M€
  - Palkkatuen maksatus 1 M€
  - Digipalveluiden kehittäminen 2 M€
- TE-toimistojen resursseihin lisäystä 51 M€, josta 11 M€ v. 2020
  - Määräaikaishaastattelut, nuorisotakuu 5 (toiminnan vakiinnuttaminen) M€
  - Kehittäminen 6 M€
- Työvoimakoulutusten lisäämiseen 9 M€, josta 4 M€ v. 2020.
- TE-digitalisaatiohankkeen loppuunsaattamiseen 10 M€ v. 2020.
- Käynnistetään osatyökykyisten työkykyohjelma, johon yhteensä 33 M€ (TEM+STM). Vuodelle 2020 TEM:lle 4,5 M€.
- Pk-rekrytukikokeiluun varataan 14 M€:a vuosille 2020-2021
  - Vuonna 2020 esitys lisätalousarvioon

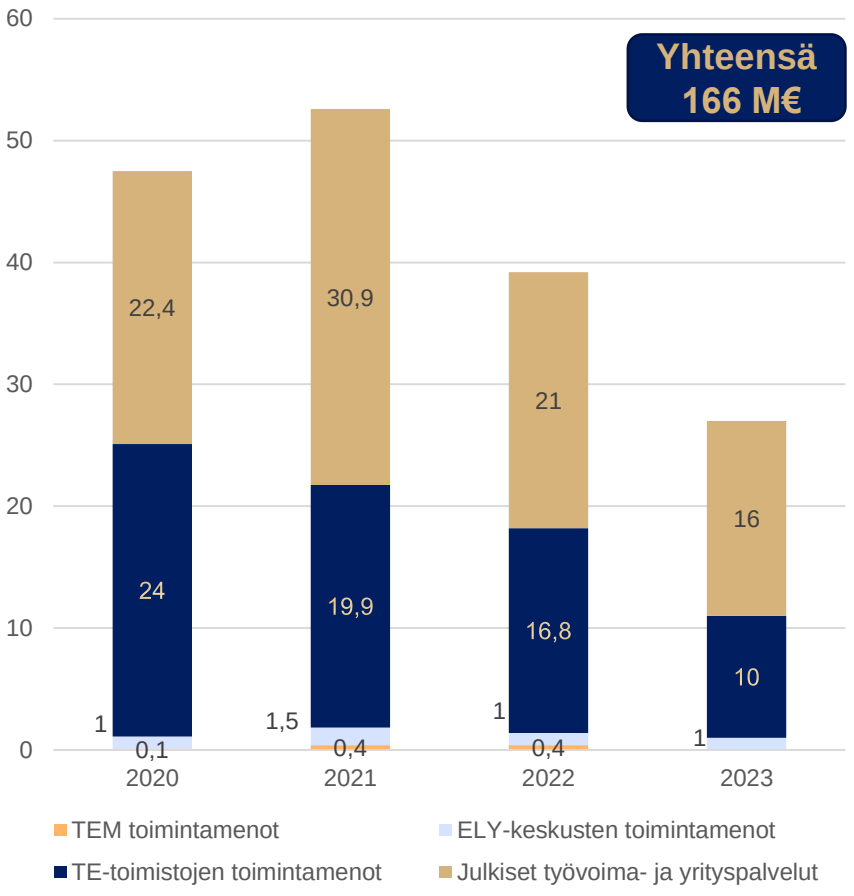

Budjettiriihen pöytäkirjamerkinnät

- **Päätösperäisten 30 000 uutta työllistä vastaavat toimenpiteet (8/2020)**
- **25 toimenpiteen listaus**

- **Työllisyyden edistämisen ministeriryhmä tuottaa hallitukselle ensi kevään kehysriiheen mennessä väliarvion budjettiriihessä päätettyjen työllisyystoimenpiteiden toteutumisesta sekä toimien arvioidusta vaikutuksesta työllisyyskehitykseen.**

- **Keskeiset linjaukset:**
  - Työttömyysturvaa ja työttömien palveluita sekä työnhakuvelvoitetta uudistetaan tukemaan työttömyysjaksojen lyhentymistä, lyhytaikaisen työn vastaanottamista sekä työnhakuun kannustamista.
  - Palkkatuki uudistetaan ja pullonkauloja poistetaan Täsmäkoulutuksesta ratkaisuja työllistymiseen ja osaajapulaan
  - Hallitus käynnistää kuntakokeilut
  - Osatyökykyisille toteutetaan työkykyohjelma, jolla helpotetaan heidän työllistymistään.
  - Hallitus käynnistää työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton kokonaisuudistuksen, joka tähtää merkittävään työllisyyden kasvuun.
  - Kansainvälistä rekrytointia vahvistetaan houkuttelemalla aktiivisesti ulkomaalaisia huippuosaajia ja heidän perheitään Suomeen.
  - Maahanmuuttajien kotoutumiseen ja työllisyyden edistämiseen lisätään 11 milj. euroa ensi vuonna kuluvaan vuoteen nähden. Varoilla laajennetaan kuntien moniammatillista osaamiskeskustoimintaa ja maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapisteiden palveluita sekä laaditaan työelämän monimuotoisuusohjelma maahanmuuttajia koskevan rekrytoinnin tueksi.

Työnhaun palvelujen uudistaminen ja työnhakijan velvoitteet

- Työttömyysturvaa ja työttömien palveluita sekä työnhakuvelvoitetta uudistetaan tukemaan työttömyysjaksojen lyhentymistä, lyhytaikaisen työn vastaanottamista sekä työnhakuun kannustamista. Työttömyysturvan seuraamusjärjestelmää uudistetaan ja kohtuullistetaan. Tarkoitus on, että työnhakijan oikeudet ja velvollisuudet ovat tasapainossa.
- Tavoitteena on, että työnhakijan tarpeet huomioon ottavat palvelut ja tehokas työnhaku alkavat mahdollisimman pian työnhakijaksi ilmoittautumisen jälkeen. Palvelut ja työnhakuvelvoite perustuvat yksilölliseen työllistymissuunnitelmaan, jonka laatimisessa hyödynnetään digitaalisuutta työnhakijan valmiuksista riippuen.
- Omaehtoisen koulutuksen kehittämistarpeita arvioidaan työllisyyden, osaamistason ja jatkuvan oppimisen tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta.
- Konkreettisia esityksiä valmistellaan kolmikantaisessa työryhmässä. Työryhmän työ on käynnissä.

Palkkatuki

- **Hallituksen tavoitteena on lisätä merkittävästi palkkatuen käyttöä yrityksissä sekä uudistaa nykyistä kolmannen sektorin palkkatukea. Vuodelle 2020 lisämäärärahaa yhteensä 13 milj. euroa.**

- **Vuoden 2020 alusta lähtien tullaan toteuttamaan nopeita toimia palkkatuen pullonkaulojen poistamiseksi ja käytön lisäämiseksi.**
  - Uusi palkkatukipaikkojen sähköinen välityspalvelu
  - Sähköisen asioinnin käsittelyaikatakuu
  - Palkkatukikortin informatiivisuuden lisääminen
  - Työhönvalmennuksen määrän lisääminen palkkatuen yhteydessä

  ⇒ Tavoitellaan volyymin kasvattamista

- **Myöhemmin toteutettavat lainsäädäntömuutoksia edellyttävät ehdotukset valmistellaan kolmikantaisesti ja valmistelu on aloitettu**
- **Palkkatuen maksatuksiin liittyvät ruuhkat on saatu purettua ja KEHA-keskus käsittelee palkkatuen maksatuksia tavoiteaikataulussa. Osa nyt esitetystä palkkatuen lisäresurssista kohdennetaan maksatustehtäviä tekevän henkilöstön palkkaamiseen ja vakinaistamiseen, jottei ruuhkia syntyisi uudestaan.**
- **Yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille myönnettävään 100 prosentin palkkatukeen on asetettu vuosien 2017-2019 talousarvioissa enimmäismäärä (vuonna 2018 enimmäismäärä 4 000 henkilön keskimääräinen volyymi). Kolmannen sektorin palkkatuesta poistetaan edellä mainittu 4 000 rajoite palkkatuetun työn volyymin kasvattamiseksi.**
- **Palkkatukiuudistuksen rinnalla valmistellaan rekrytointitukikokeilu, jolla edistetään työttömien nopeaa työllistymistä, uusien työnantajayritysten syntyä ja yritysten kasvua alentamalla yksinyrittäjien ja mikroyritysten kynnystä rekrytoida.**

TE-toimistojen toimintamenot, TAE 2020 muutokset

32.01.03 TE-toimistojen toimintamenot	TAE 2020	*Htv-vaikutukset*
Momentin loppusumma	**196 375 000**	
Toiminnan tasoon vaikuttavat muutokset	***21 860 000***	-
Kotouttaminen ja työlupaprosessien tehostaminen (20 htv) (HO 2019)	1 000 000	*20*
Maahanmuuttajien osaamisen tunnistaminen (11 htv) (HO 2019)	550 000	*11*
Osatyökykyisten työkykyohjelma (HO 2019 kertaluonteinen)	1 000 000	*20*
Kv. rekrytoinnin tehostaminen (4 htv) (HO 2019)	200 000	*4*
Siirtyvien erien taso (HO 2019)	-500 000	*-10*
Määräaikaishaastattelut (-100 htv)	-5 000 000	*-100*
Määräaikaishaastattelut ja nuorisotakuun edistäminen (100 htv) (HO 2019)	5 000 000	*100*
Kv. rekrytoinnin ostopalvelut (HO 2019)	1 610 000	-
Palkkatuen lisääminen, digitaaliset palvelut (HO 2019)	2 000 000	-
Työllisyyspalveluiden hallinnon kehittäminen (HO 2019 kertaluonteinen)	1 000 000	-
TE-digitalisaatiohanke (HO 2019 kertaluonteinen)	10 000 000	-
Työllisyyden edistäminen ja palvelujen kehittäminen (HO 2019) kehittämisraha	5 000 000	-
Tekniset muutokset	***1 641 000***	
Palkkausten tarkistukset	-328 000	-
Lomarahojen alentaminen (Kiky)	1 912 000	-
Sairasvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	435 000	-
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-378 000	-
Momenttien väliset siirrot	***1 261 000***	
Julkisen hallinnon yhteisen asiakaspalvelun pilotoinnin päättyminen (siirto momentilta 28.40.03)	21 000	-
Kotouttamisen oikeudellinen neuvonta (-1 htv) (siirto momentille 32.01.02)	-60 000	*-1*
Palvelujen kehittämis- ja kokeilumenot (siirto momentilta 32.30.51)	1 300 000	-
Muutokset verrattuna TAE 2019 yhteensä	**24 762 000**	*44*

TE-toimistojen toimintamenojen kehitys 2019-2023

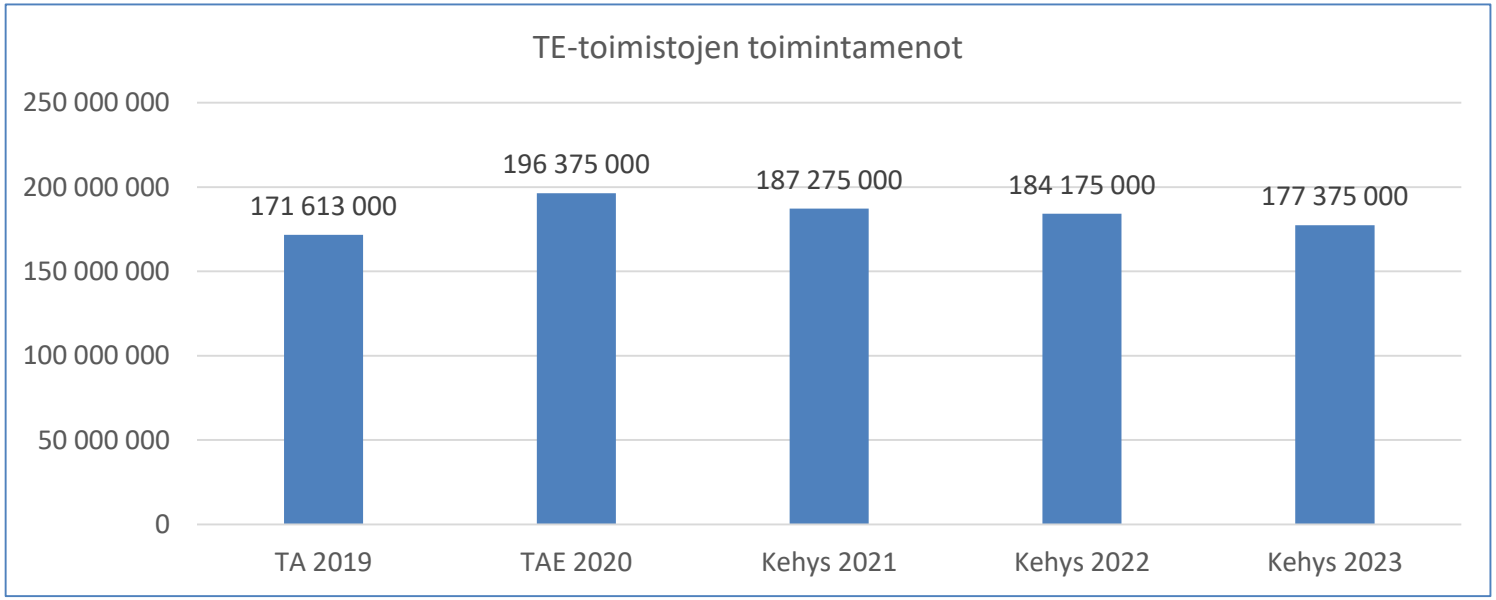

Muutokset

- 2021: digihankkeiden kertaluonteisen 10,9 milj. euron määrärahan poistuminen
- 2022: määräaikaishaastattelut -1 milj. euroa, digihankkeiden kertaluonteinen määräraha -2,1 milj. euroa
- 2023: palvelujen kertaluonteinen kehittämisraha -5 milj. euroa, digihankkeiden kertaluonteinen määräraha -1,8 milj. euroa

TE-toimistojen henkilötyövuosien kehitys

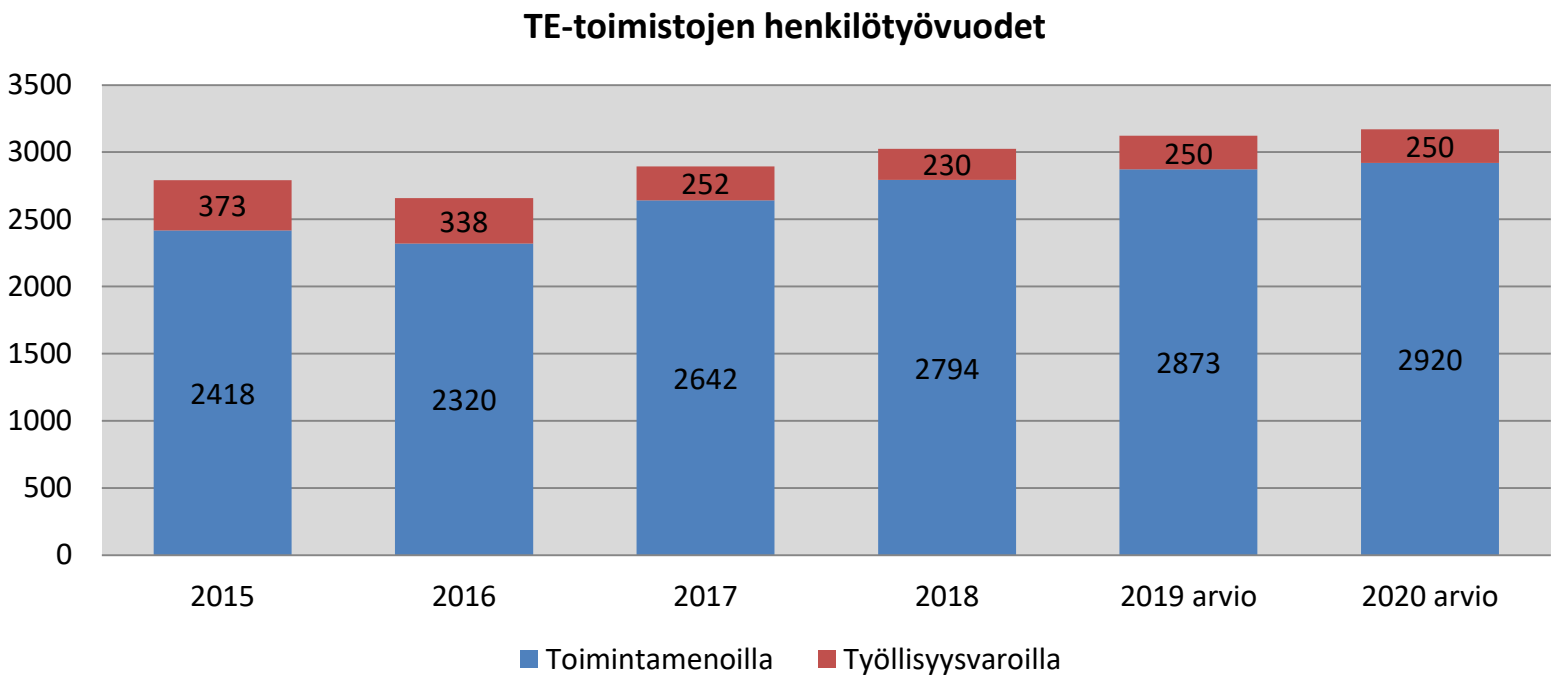

ELY-keskusten toimintamenot, TAE 2020 muutokset

32.01.02 Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot	TAE 2020	*Htv-vaikutukset*
Momentin loppusumma	**173 653 000**	
Toiminnan tasoon vaikuttavat muutokset	***2 220 000***	***40***
Palkkatuen lisääminen, maksatustehtävät (20 htv) (HO 2019)	1 000 000	*20*
Maahanmuuttajien osaamisen kehittäminen (1 htv) (HO 2019)	60 000	*1*
Kv. rekrytoinnin kehittäminen (2 htv) (HO 2019)	120 000	*2*
Tulvasuojelu ja peltojen vesienhallinta (2 htv) (HO 2019)	130 000	*2*
Siirtyvien erien taso (HO 2019)	-500 000	*-8*
Hankinnasta maksuun -säästö (HO 2015)	-390 000	*-7*
Siirtyvän erän leikkauksen palautus	1 800 000	*30*
Tekniset muutokset	***891 000***	
Lomarahojen alentaminen (Kiky)	2 085 000	-
Sairasvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)	473 000	-
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-413 000	-
Vuokrien indeksikorotus ja vastaava säästö	-21 000	-
Palkkausten tarkistukset	-349 000	-
Omakustannusperiaatteen toteuttaminen Senaatti-kiinteistöjen vuokrissa	-885 000	-
Tasomuutos	1 000	-
Momenttien väliset siirrot	***204 000***	***8***
Palkkaus- ja muut menot (siirto momentille 32.01.05)	-86 000	*-1*
Digitehtävät (2 htv) (siirto momentille 28.30.03)	-120 000	*-2*
Hilma-järjestelmän ylläpito (siirto momentille 28.01.01)	-50 000	-
Kotouttamisen oikeudellinen neuvonta (1 htv) (siirto momentilta 32.01.03)	60 000	*1*
Palkkatuen maksatusresurssit (10 htv) (siirto momentilta 32.30.51)	400 000	*10*
Muutokset verrattuna TAE 2019 yhteensä	**3 315 000**	***48***

ELY-keskusten toimintamenojen kehitys 2019-2023

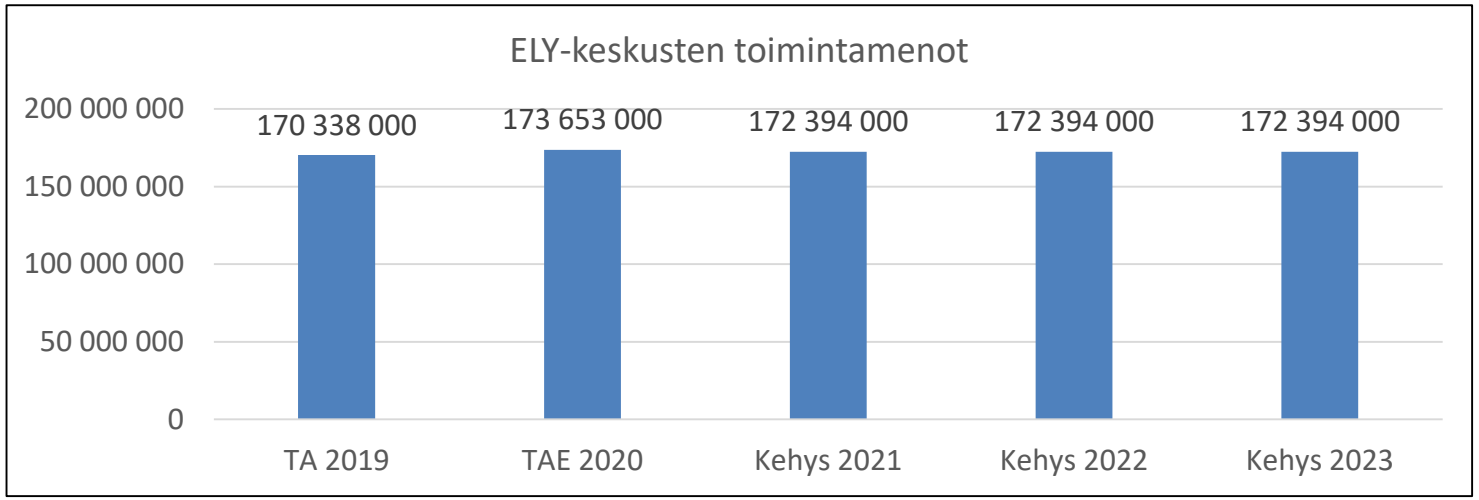

Muutos 2020-2021: maatalouden tukivalvonta -500 000 ja kotoutumisen edistäminen -600 000

ELY-keskusten henkilötyövuosien kehitys

